

К. С. Хорішко,

к. е. н., доцент кафедри фінансів та економічної безпеки,

Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту

імені академіка В. Лазаряна, м. Дніпропетровськ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЧЕРЕЗ ФОРМУВАННЯ ЙОГО ПОТЕНЦІАЛУ У ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКІЙ, ЗБУТОВІЙ І МАРКЕТИНГОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

K. Khorishko,

Dnipropetrovsk National University of Railway Transport named after Academician V. Lazaryan

PROVIDING INVESTMENT ATTRACTIVENESS THROUGH THE DEVELOPMENT OF ITS POTENTIAL IN PRODUCTION AND BUSINESS, SALES AND MARKETING ACTIVITIES

У статті наведено процедури забезпечення, формування та реалізації потенціалу у виробничо-господарській, збутовій і маркетинговій діяльності виробничих підприємств, які визначають потребу конструктивного удосконалення існуючого управлінського інструментарію в напрямі підвищення інвестиційної привабливості.

The article presents the procedures to ensure the formation and implementation capacity in production and business, marketing and sale of industrial enterprises, which determine the need for constructive improvement of existing management tools towards increasing investment attractiveness.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, менеджмент, збутова діяльність, маркетингова діяльність, інструментарій.

Key words: investment attractiveness, management, sales activities, marketing activities, tools.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Дослідження процесів управління інвестиційною привабливістю виробничих підприємств надають можливість стверджувати про наявність низки проблем, які визначають потребу конструктивного удосконалення існуючого управлінського інструментарію в напрямі підвищення його дієвості та забезпечення процесів ефективного формування інвестиційної привабливості господарських структур, її розвитку та подальшого підвищення.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженню питань формування та розвитку інвестиційної привабливості підприємств присвячено праці таких вчених, як І. Бланк, А. Домадаран, В. Хобта, А. Батченко, Г. Козаченко, В. Геєць, О. Амоша, О. Поважний, У. Шарп, О. Шубін, В. Пономаренко, В. Гриньова. Вагомий внесок до наукового обґрунтування процесів управління інвестиційною привабливістю підприємств зроблено вченими економістами В. Андрійчуком, В. Багачовим, М. Демяненко, Ю. Лупенком, П. Макаренком, В. Месель-Веселяком, В. Ткаченко, М. Федоровим.

Аналіз наукових джерел на предмет виокремлення викладених у них методичних основ управління інвестиційною привабливістю підприємств зробили Дзеніс В.О., Тарасова О.В., Грузд М.В., Бурковець О.С., Кулініч Т.В., Запорожан Д.В., Краснокутська Н.С., Сігаєва Т.Є., Горощенко В.В., Боліновська Н.Я. та інші. Авторами достатньо багато уваги приділено питанням організації та управління інвестиційною привабливістю підприємств в умовах економічної кризи.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є визначення процедури забезпечення, формування та реалізації потенціалу у виробничо-господарській, збутовій і маркетинговій діяльності виробничих

підприємств, які визначають потребу конструктивного удосконалення існуючого управлінського інструментарію в напрямі підвищення інвестиційної привабливості.

ВИКЛАДЕННЯ ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Ефективність середовища, в якому перетворюються вхідні потоки факторів і ресурсів операційної діяльності у товарні (результуючі) потоки, залежить від групи чинників, що опосередковують функціонування операційних та інвестиційних процесів. Рівень ефективності та стабільності внутрішнього середовища підприємства визначає його привабливість для здійснення інвестиційних вкладень ззовні.

Виходячи з цього, процедури аналізу доцільно здійснювати по відношенню до елементів системи управління, зокрема підсистеми управління змістовними характеристиками інвестиційної привабливості підприємств та підсистеми організації взаємодії із зовнішнім середовищем.

Формування бази постачальників та стійкого ресурсного забезпечення є однією з найважливіших баз, яка спрямована на вирішення проблеми ритмічних поставок на сприятливих умовах. Враховуючи значну конкуренцію підприємств-споживачів на ринку продукції та сировини, виникає питання створення, підтримки та розвитку партнерських зв'язків із постачальниками. Організація інформаційного забезпечення господарської діяльності передбачає своєчасне надходження відомостей про стан факторів зовнішнього середовища, їх динаміку та перспективи виникнення нових загроз та можливостей. Врахування також потребує інформація про конкурентне середовище як на ринку готової продукції, так і на ринку залучення інвестиційних ресурсів.

Аналіз наукової літератури на предмет визначення методичних основ управління потенціалом підприємства та ключовими характеристиками його інвестиційної при-

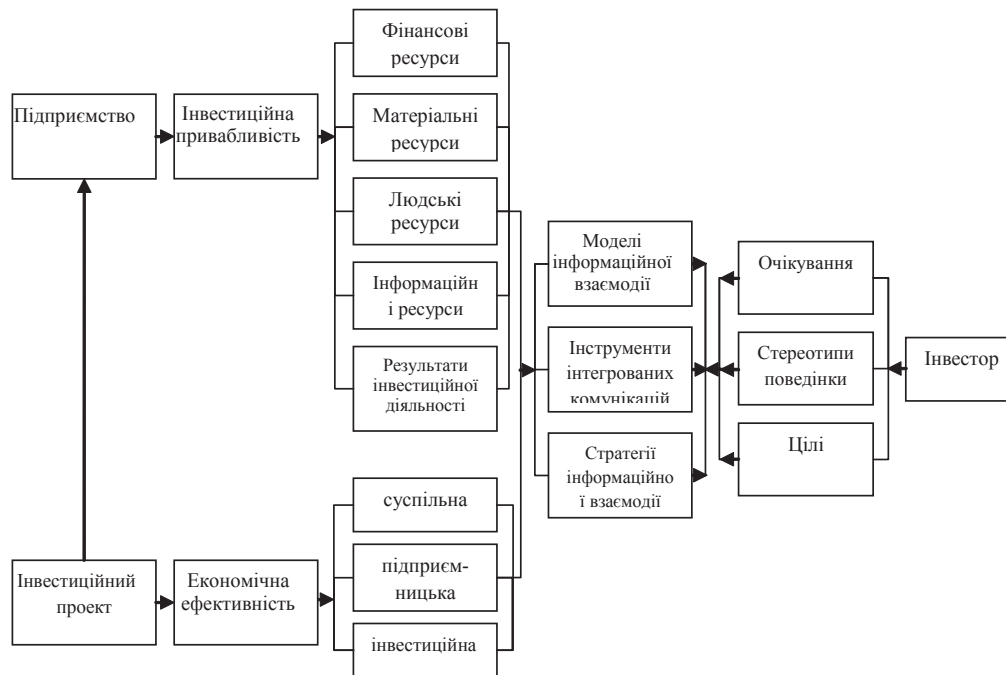

Рис. 1. Схема інформаційної взаємодії підприємства з інвестором

вабливості дозволяє стверджувати про недостатню опрацьованість означеного напрямку. В роботі Сігаєвої Т.Є., стосовно цього питання стверджується, що головними факторами, що завдають вплив на процес інвестиційної діяльності підприємств, а також організації їх відносин із агентами інвестиційного ринку є: результати господарської діяльності підприємства, що обумовлюють його привабливість для інвестування; передбачувані до отримання результати інвестиційної діяльності, а також опосередковані різновиди ефекту від інвестицій (соціальний, ринковий, екологічний, репутаційний); алгоритми діяльності та цільові настанови учасників інвестиційного ринку, їх очікування і мотиваційні чинники; перспективи реалізації інформаційної політики (рекламна компанія, участь у спеціалізованих виставках, інформаційна присутність в медіа). Погоджуючись із викладеною тезою, відмітимо, що дієве інформування інвестиційної спільноти про поточний стан і особливості потенціалу підприємства потребують визначення його структури, особливостей, індикаторів поточного стану та прогностичних даних його розвитку. З цієї точки зору, варто забезпечити процеси ефективного діагностування і аналізу потенціалу підприємства та ключових характеристик його інвестиційної привабливості.

Представлена у роботі Кулінич Т.В. система моніторингу регулювання рівня інвестиційної привабливості виробничо-господарської структури відповідає на сформульоване вище питання. Першочерговим у роботі визначено ідентифікацію досліджуваних факторів та показників оцінки рівня інвестиційної привабливості підприємства. Відмітимо, що оцінку передбачається здійснювати на основі вибору підприємств-еталонів, що будуть слугувати базою для порівнянь. Позитивно слід оцінити врахування означеною методикою впливу внутрішніх та зовнішніх факторів впливу, а також застосування оперативного моніторингу альтернатив розвитку подій.

Проблематика організації відносин зацікавлених сторін інвестиційного процесу, оптимізації їх вимог та інтересів отримала розвиток у праці

Сігаєвої Т.Є. В аналізованій роботі стверджується, що ефективність інвестиційного процесу та діяльності реципієнта значною мірою залежить від ступеня активності обміну інформацією в системі інвестор-підприємство. При цьому вірогідність налагодження такого роду відносин та формування означеної системи ґрунтується на формуванні інформаційних зв'язків між підприємством та інвестиційним ринком. В даному випадку мова йде про регулярне

інформування інвестиційної спільноти про стан та перспективи розвитку господарської діяльності підприємства, його інвестиційні програми і проекти, їх очікувану доходність та користь (як комерційну так і соціально-екологічну). Доцільним є застосування представленої у роботі Сігаєвої Т.Є. схеми інформаційної взаємодії підприємства з інвестором, де підприємство здійснює формування інвестиційно-привабливої виробничо-господарської системи, що обґрунтовується станом її фінансових, матеріальних, людських, інформаційних ресурсів та досягнутими результатами комерційної діяльності (рис. 1).

При цьому здійснюється формування інвестиційної пропозиції у вигляді проекту, що має суспільну, підприємницьку та інвестиційну цінність. На наступному етапі підприємство формує моделі інформаційної взаємодії, інструментарій інтегрованих комунікацій та стратегії інформаційної взаємодії, що вступають у зв'язок із очікуваннями, цілями та стереотипами потенційного інвестора.

З цієї точки зору, слухними виявляються рекомендації Сігаєвої Т.Є., яка базуючись на визначеному глумаченні комунікаційної взаємодії, її базових різновидів відносно діяльності учасників інвестиційного ринку, слід визначити доцільним основуватися на моделях, що відповідають біхейвіористській теорії, і виокремлювати її за ознаками: змісту очікуваного результату від комунікаційної взаємодії, кількості і активності учасників інвестиційного процесу, що здійснюють інформаційний обмін та завдають значного впливу на його реалізацію (особиста діяльність персоналу або залучення на умовах аутсорсингу фахівців зовнішніх організацій), існуючого досвіду комунікаційної взаємодії з інвестиційними контрагентами, строків отримання результатів, особливості процесу формування економічного ефекту від інвестиційної діяльності.

Результати аналізу наукових праць на предмет визначення методичних основ управління інвестиційною привабливістю підприємств надають можливість здійснити конструювання структури підсистеми управління інвестиційною привабливістю підприємства та визначити її місце в системі загального управління означеною господарською структурою, а також встановити вплив зовнішніх факторів на аналізовану систему.

На рисунку 2 наведено схему формування економічного потенціалу виробничих підприємств. Означена процедура складається з трьох блоків: формування потенціалу забезпечення господарської діяльності; формування потенціалу ефективного виробничого проце-

су; формування потенціалу збутової та маркетингової діяльності.

Формування стабільних джерел отримання короткострокового фінансування є важливим з точки зору того, що виробничо-господарські підприємства, які характеризуються відносно нетривалим операційним циклом, що, з одного боку, є позитивною рисою, однак, з іншого боку, саме за цією причиною виникає питання короткострокового фінансування по причині наявності залишків на складах та кредиторської заборгованості. В цих умовах важливим є своєчасне короткострокове кредитування за ставками, що не перевищують межу беззбиткового виробничо-реалізаційного циклу.

Стратегічне управління оновленням та заміщенням основних фондів ґрунтується на відповідних інвестиційних планах та програмах. Означений комплекс дій передбачає проведення поступового виведення з виробничого фонду застарілого обладнання та його заміщення новими зразками. Ресурсами такого оновлення є амортизаційний фонд на інвестиційні ресурси, що акумулюються підприємством. Означена процедура має стратегічний характер, що пояснюється довгостроковими термінами корисного використання більшості зразків виробничого обладнання та неможливістю одночасної модернізації усієї виробничої бази. Вирішення означеного питання потребує розробки стратегічних планів і відповідної мобілізації стратегічних інвестиційних ресурсів.

Реалізація процедур формування потенціалу забезпечення господарської діяльності дозволяє досягти зниження вартості використовуваних факторів виробництва та ресурсів. Відбувається забезпечення стабільності процесів постачання та можливостей користування оборотними коштами контрагентів на умовах товарного кредиту. Усе це створює додаткові джерела підвищення операційної ефективності та забезпечення інвестиційної привабливості підприємства.

Література:

1. Бурковець О.С. Підвищення інвестиційної привабливості промислових підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.01 "Економіка, організація і управління підприємствами" / О.С. Бурковець. — Луганськ, 2006. — 42 с.
2. Грузд М.В. Розвиток механізму управління інвестиційними процесами на промислових підприємствах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.01 "Економіка, організація і управління підприємствами" / М.В. Грузд. — Харків, 2006. — 84 с.
3. Дзеніс В.О. Організаційно-економічні аспекти залучення іноземних інвестицій): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.01

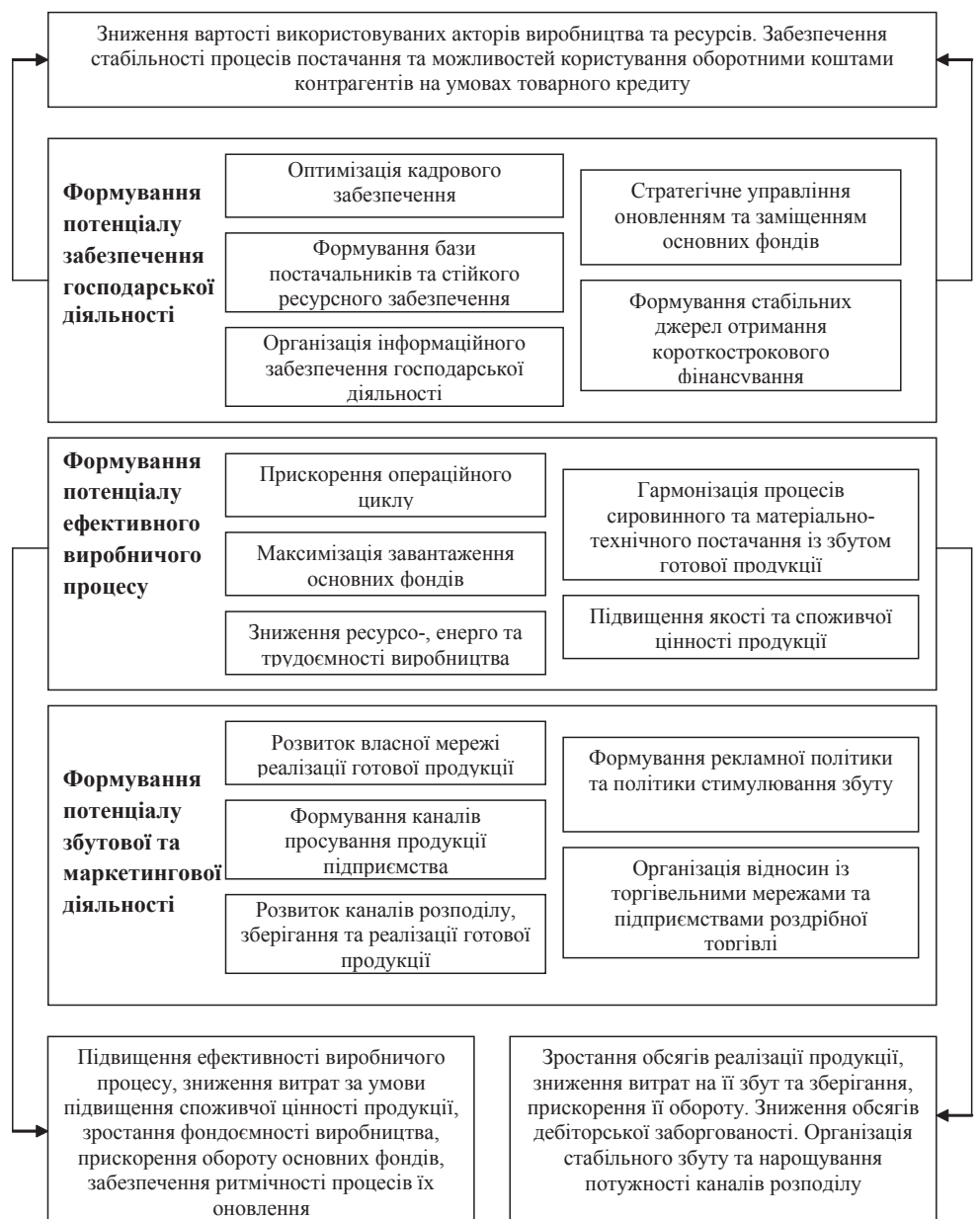

Рис. 2. Забезпечення інвестиційної привабливості підприємства через формування його потенціалу у виробничо-господарській, збутовій і маркетинговій діяльності

Джерело: розроблено автором.

"Економіка підприємства і організація виробництва" / В.О. Дзеніс. — Х., 2001. — 33 с.

4. Сігаєва Т.Є. Інформаційна взаємодія підприємства з суб'єктами зовнішнього середовища в процесі інвестування: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 "Економіка та управління підприємствами (машинобудування)" / Т.Є. Сігаєва. — Х., 2010. — 20 с.

References:

1. Burkovets, O.S. (2006), "Increasing the investment attractiveness of the industry", Ph.D. Thesis, Economy, Lugansk, Ukraine.
2. Gruzd, M.V. (2006), "Development mechanism management of investment in industrial processes", Ph.D. Thesis, Economy, Kharkov, Ukraine.
3. Dzenis, V. (2001), "Organizational and economic aspects of foreign investment", Ph.D. Thesis, Economy, Kharkov, Ukraine.
4. Sihayeva, T.E. (2010), "Company Information interaction with the subjects of the environment in the process of investing", Ph.D. Thesis, Economy, Kharkov, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 05.02.2016 р.